

Tingkah laku pengundi dan faktor kejayaan Barisan Nasional: Kajian kes FELDA Kuala Krau

Azman Mahadi¹, Mohd Fuad Mat Jali¹, Junaidi Awang Besar¹

¹Pusat Pengajian Sosial, Pembangunan dan Persekitaran, Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia, 43600 Bangi, Selangor, Malaysia

Correspondence: Azman Mahadi (email: azmanmahadi67@yahoo.com)

Abstrak

Pilihan raya merupakan salah satu komponen penting bagi negara yang mengamalkan sistem pemerintahan demokrasi. Ia merupakan saluran utama rakyat melibatkan diri dalam proses politik negara. Pilihan raya memberi peluang kepada rakyat untuk memilih pemimpin yang akan memperjuangkan kepentingan dan aspirasi mereka. Pilihan raya juga membolehkan rakyat menentukan corak pemerintahan yang diinginkan, kerana setiap calon atau parti yang bertanding mempunyai ideologi dan prinsip pemerintahan yang tersendiri. Tingkah laku pengundi di sesuatu kawasan banyak dipengaruhi dengan pelbagai faktor. Faktor ini juga bergantung dengan kawalan sosial yang dilakukan oleh sesebuah parti. Tujuan pertama makalah ini adalah untuk menghuraikan pengaruh identifikasi parti dalam tingkah laku pengundi dan kedua, mengenalpasti faktor-faktor yang mempengaruhi kelakuan pengundian pengundi. Kajian dilakukan terhadap penduduk di Parlimen Kuala Krau yang meliputi 15 FELDA. Seramai 400 orang telah menjadi responden. Responden dipilih secara rawak menggunakan bebola salji. Hasil kajian mendapati sokongan kuat penduduk FELDA memberi kemenangan berterusan kepada Barisan Nasional. Kemenangan berterusan parti politik disebabkan bakti serta janji yang ditunaikan dalam pembangunan sesebuah kawasan sama ada pembangunan politik, ekonomi dan sosial. Pengundi kawasan FELDA lebih mementingkan pembangunan kawasan untuk kesejahteraan hidup dan bukannya isu-isu yang sensasi.

Katakunci: Barisan Nasional, demokrasi, faktor kemenangan, pilihanraya, proses politik, tingkah laku pengundi FELDA

Voter behaviour and success factors of the *Barisan Nasional* : A case study of FELDA Kuala Krau constituent

Abstract

Election is a vital component in a country's democracy as it is the main channel for the people to engage in the national political process. It provides them with the opportunities to elect a leader to advocate their interest and aspiration. Given the different ideological positions projected by competing political candidates or parties the election offers the people a chance of determining their preferred governing approach. This study elucidated the influence of party identity on voters' voting behaviour. Primary data were gathered from 400 residents of 15 FELDA settlements in the Kuala Krau constituent who were selected using the snowball sampling technique. Findings indicated that the ruling coalition had a strong backing from the FELDA residents in return for the fulfilment of all the development promises made by the *Barisan Nasional*. FELDA voters appeared to accord high priorities to physical development that contributed to their well-being as compared to contemporary 'sensational' issues.

Keywords: *Barisan Nasional*, democracy, election, FELDA voter behaviour, political process, success factors

Pengenalan

Pilihan raya merupakan medan bagi rakyat memberi keabsahan kepada sekelompok individu untuk memerintah negara berdasarkan bentuk pemerintahan yang telah dipersetujui. Pilihanraya juga menjadi medan untuk mengenalpasti tingkah laku pengundi untuk dijadikan panduan dalam merangka strategi pilihanraya seterusnya terutamanya di kawasan yang mempunyai bilangan pengundi yang ramai seperti FELDA. Pengundi luar bandar yang majoritinya pengundi Melayu terutamanya peneroka Felda kuat dan setia menyokong Barisan Nasional. Ini dibuktikan kawasan parlimen yang mengandungi kawasan penempatan FELDA atau lebih dikenali Rancangan FELDA berpihak kepada parti pemerintah iaitu Barisan Nasional. Majoriti undi yang diperolehi calon Barisan Nasional di kawasan parlimen yang mengandungi Rancangan Felda adalah cukup tinggi dan ini menggambarkan sokongan kuat oleh pengundi Felda terhadap parti pemerintah.

Pasca pilihan raya umum 2008 menunjukkan pelbagai isu yang dimainkan oleh parti pembangkang dalam menarik undi dan sokongan pengundi Felda. Penubuhan badan bukan kerajaan (NGO) Persatuan Anak Peneroka Felda Kebangsaan (ANAK) yang dinaungi oleh parti pembangkang Parti Islam SeMalaysia (PAS) serta Biro Felda dalam organisasi Parti Keadilan Rakyat (PKR) menunjukkan komitmen mereka dalam menembusi kawasan deposit tetap Barisan Nasional ini. Walau bagaimanapun beberapa siri pilihan raya kecil pasca pilihan raya umum 2008 yang melibatkan peti undi di kawasan Tanah Rancangan Felda menunjukkan sokongan yang masih kuat oleh pengundi Felda terhadap Barisan Nasional. Ini dibuktikan sokongan pengundi Felda dalam pilihan raya kecil seperti N5 Tenang, P94 Hulu Selangor, N28 Kerdu yang kesemuanya berpihak kepada Barisan Nasional. Ini menunjukkan faktor kesetiaan pengundi Felda yang tinggi terhadap parti pemerintah iaitu Barisan Nasional.

Pengundi lebih mementingkan pembangunan nyata yang dijanjikan oleh pemerintah. Apa yang diperlukan oleh pengundi diterjemahkan dalam bentuk matlamat oleh parti kerajaan. Sejar dengan pandangan J. Coleman (1990) berkaitan pilihan rasional, matlamat dan membawa kepada proses pemilihan adalah berkaitan dengan perkiraan ekonomi. Pilihan rasional yang berkait rapat dengan nilai, matlamat serta rujukan merupakan faktor motivasi bagi tingkah laku untuk membentuk pilihan rasional. Dalam mencapai tujuan serta mendapatkan sokongan, orang-orang pihak berkepentingan akan bergerak ke arah sesuatu tujuan. Tujuan-tujuan tersebut akan mengarahkan kepada satu nilai dan pilihan. Pilihan rasional adalah penting bagi kedua-dua pihak yang boleh dilihat dalam bentuk mikro dan makro.

Teori Identifikasi parti telah diperkenalkan oleh Campbell et al. (1960) yang membawa maksud pengundi mengundi berasaskan kepada ikatan dan kesetiaan terhadap sesuatu parti. Ianya adalah suatu perasaan peribadi seseorang individu terhadap partinya. Pengundi mempunyai kesetiaan berpanjangan terhadap sesuatu parti dan ini mempengaruhi sikap dan tingkah laku politik di samping tetap mengundi parti berkenaan dalam setiap pilihan raya. Ikatan pengundi terhadap sesuatu parti tidak bersifat mutlak dan boleh berubah berdasarkan faktor calon dan isu (Fiorina, 1981).

Tingkah laku pengundi menjadi asas untuk memahami kehendak rakyat seterusnya menjelaskan persoalan sebab-sebab seseorang mengundi dan faktor-faktor yang mempengaruhi pilihan undi. Pelbagai faktor yang mempengaruhi pengundi memilih calon semasa pilihan raya. Ball, T. (1988: 122) berpendapat bidang tingkah laku pengundi sangat kompleks dan terdapat tiga pendekatan utama untuk memahami tingkah laku pengundi. Tiga pendekatan tersebut ialah model identifikasi parti, pendekatan pilihan yang rasional dan pendekatan sosiologikal.

Mohd Yusof Kasim dan Azlan Ahmad (2002) dalam kajian pilihan raya 1999, mendapati bahawa faktor perkauman masih relevan dalam pilihan raya di Malaysia. Namun demikian, pilihan raya umum 1999 menggambarkan kemungkinan faktor tersebut mungkin berkurangan pada masa hadapan dan menjadi salah satu elemen yang penting dalam perkembangan politik baru di Malaysia. Faktor kewilayahan juga mempengaruhi pola pengundian, umpamanya wilayah utara, tengah dan selatan dipelopori oleh UMNO manakala timur oleh PAS. Isu-isu yang hangat dibincangkan juga berdasarkan wilayah antaranya di Kuala Lumpur, Sabah dan Sarawak pada pilihan raya 1999. Antara isu-isu yang diperbincangkan ialah kegawatan ekonomi, kes Anwar Ibrahim, agama dan sebagainya. Selain itu, turut dipaparkan analisis mengenai kesanggupan rakyat menukar kerajaan yang mana pola menunjukkan lebih

tinggi yang menyatakan kesediaan khususnya di kawasan timur. Ini dapat dibuktikan melalui kemenangan majoriti 2/3 BN di Kedah (Mohd Fuad Mat Jali & Sabihah Osman, 2002).

Metod kajian

Kawasan kajian yang dipilih adalah P111 Kuala Krau, Pahang. Dalam pilihan raya umum 2008, kawasan parlimen ini mengandungi sebanyak 34,139 pengundi berdaftar dengan peratusan kaum ialah 91 peratus adalah pengundi Melayu, 4 peratus pengundi Cina, 3 peratus pengundi India dan lain-lain sebanyak 2 peratus. Jumlah pengundi yang keluar mengundi ialah sebanyak 80 peratus daripada jumlah pengundi berdaftar dengan jumlah undi rosak ialah sebanyak 479 undi. Kawasan ini telah dimenangi oleh Dato' Ismail Mohamed Said daripada Barisan Nasional dengan mengalahkan calon PAS iaitu Kamal Ashaari dengan majoriti sebanyak 5,265 undi. Kajian ini akan menggunakan data agregat keputusan pilhan raya 2008 dan 2013 yang dikeluarkan oleh Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) serta data daripada borang kaji selidik. Data-data ini akan dianalisis menggunakan perisian SPSS bagi mendapatkan analisis statistik deskriptif. Teknik pensampelan yang digunakan adalah menggunakan kaedah berstrata-bernisbah-purposif dengan mengambil kira nisbah bilangan pengundi sebenar berdasarkan kaum di kawasan kajian. Jumlah responden bagi kawasan kajian yang dipilih adalah seramai 400 (Jadual 1) responden berdasarkan jadual pensampelan yang dibangunkan oleh Krejcie dan Morgan (1970). Borang kaji selidik akan menggunakan skala Likert sebagai instrumen utama bagi mendapatkan sikap dan kelakuan pengundian responden.

Jadual 1. Lokaliti dan sampel kajian

Daerah mengundi	Lokaliti	Jumlah responden
Jengka	Jengka 11	29
	Jengka 14	29
	Jengka 15	29
	Jengka 16	29
	Jengka 17	29
	Jengka 18	29
	Jengka 19	29
	Jengka 20	29
	Jengka 21	28
	Jenderak	Jenderak Selatan
Jenderak Utara		28
Kerdau	Jengka 22	28
	Jengka 23	28
	Jengka 25	28
Jumlah responden:		400

Sumber: Kajian Lapangan, 2013

Hasil kajian dan perbincangan

Tujuan utama pilihan raya diadakan ialah untuk memilih calon yang betul-betul layak untuk dijadikan sebagai wakil dewan perundangan (Mohd. Faisal Syam Abdol Hazis, 2002: 92). Oleh itu, beberapa aspek penting dalam mengkaji faktor calon dalam kajian ini antaranya ialah ketokohan pemimpin, calon yang berjiwa rakyat, dan personaliti calon. Selain itu, terdapat unsur pengundi memilih calon kerana atas faktor ganjaran yang diberikan semasa pilihan raya. Peranan personaliti, pengalaman politik dan kepimpinan seorang pemimpin adalah penting dalam pucuk kepimpinan parti untuk mendapat kepercayaan pengundi.

Dalam pilihan raya, parti politik juga merupakan entiti yang memainkan peranan penting selain calon untuk berkomunikasi dengan rakyat dan mendekati rakyat. Parti politik menyediakan medium hubungan kerajaan dengan rakyat. Faktor parti mempengaruhi tingkah laku pengundi dari aspek penglibatan pengundi dalam politik atau parti, kepercayaan dalam terhadap parti dan kepentingan parti terhadap pengundi. Tingkah laku pengundian di Malaysia sering kali melihat faktor parti sebagai entiti yang amat penting dalam menerangkan corak tingkah laku pengundian masyarakat negara kita. Pahang misalnya merupakan sebuah negeri yang mempunyai parti politik yang bersifat multi-etnik namun pembahagian kerusi antara parti menunjukkan bahawa majoriti daripada mereka hanya memfokuskan kekuatan di sesuatu kawasan yang mempunyai majoriti etnik tertentu (Mohd. Faisal Syam Abdol Hazis, 2002: 97).

Faktor sosial akan mengupas dari segi pemahaman umum para pengundi mengenai sistem pilihan raya yang diamalkan di Malaysia, tanggungjawab sebagai warganegara dan kepercayaan terhadap dasar-dasar kerajaan. Tingkah laku pengundi dipengaruhi oleh keadaan atau sesuatu situasi yang dialami dan mengikut informasi yang mereka terima. Pilihan pengundi boleh berubah mengikut keadaan sosial seperti keselamatan dan mendapat perlindungan dari kerajaan. Keadaan masyarakat yang berbilang etnik secara tidak langsung menjadi isu keselamatan (Rizal Yaakop & Jumaat Abd. Moen, 2002). Pada awal 1990-an, keselamatan tidak hanya bersifat ketenteraan kerana masyarakat dunia semakin bergantung kepada ekonomi, sosial dan politik. Masyarakat yang majmuk kadangkala mencetuskan prasangka dan konflik etnik.

Peristiwa 13 Mei 1969 menjadi bukti kepada wujud konflik etnik di Malaysia. Begitu juga dengan dasar kerajaan yang dilaksanakan jika pengundi menyokong dasar tersebut akan mempengaruhi tingkah laku pengundi. Pilihan raya 2008 telah menyaksikan kemerosotan kerusi Barisan Nasional yang didakwa dipengaruhi beberapa faktor seperti pengurangan subsidi oleh kerajaan selain isu kenaikan harga minyak yang memberi kesan kepada corak tingkah laku pengundi pada pilihan raya 2008.

Propaganda dapat dijelaskan dengan memahami konsep-konsep simbol, retorik, dan mitos (O'Shaughnessy, 2004: 4) iaitu simbol merujuk kepada jenama pengguna atau lambang yang digunakan oleh parti-parti yang bertanding. Manakala retorik pula ialah satu bentuk pemujukan dalam bidang politik misalnya konsep Satu Malaysia yang diperkenalkan oleh Perdana Menteri Malaysia yang bertujuan untuk menyatupadukan penduduk berbilang kaum di Malaysia. Seterusnya, mitos ialah nilai sesebuah masyarakat dalam bentuk penceritaan seperti sejarah masyarakat sama ada boleh menyatukan masyarakat atau meruntuhkan hubungan masyarakat.

Propaganda atau isu-isu serta manifesto parti mempengaruhi tingkah laku pengundi. Semasa kempen pilihan raya, pemimpin parti masing-masing cuba memancing undi dengan pelbagai isu panas seperti pembangunan, isu menurunkan harga barang, serta meyakinkan pengundi dengan menonjolkan manifesto masing-masing. Walau bagaimanapun, dari nama parti itu sendiri telah memperlihatkan bahawa parti itu ingin menegak pengaruh dan kekuatan dalam kaum. BN-UMNO terus memperjuangkan kaum pengundi Bumiputera, manakala PR menegakkan manifesto mereka dengan menjadi pembangkang dalam kerajaan.

Media secara umum dapat difahami dengan mentakrifkan terdiri daripada media cetak dan media elektronik. Media merangkumi radio, televisyen, surat khabar dan internet. Selain itu, media dapat didefinisikan sebagai perutusan yang disampaikan sekaligus daripada satu sumber kepada rakyat. Sumber ini adalah diterima daripada surat khabar, radio, televisyen dan internet. Sumber maklumat politik pengundi di bandar dan di luar bandar mungkin sedikit perbezaan kerana faktor kemudahan yang tidak mencukupi seperti kemudahan internet yang tidak dinikmati oleh masyarakat luar bandar. Radio, televisyen dan surat khabar antara media yang paling penting di Malaysia yang juga berperanan membentuk sikap para pengundi.

Di Malaysia, media digunakan sepenuhnya oleh parti yang memerintah untuk mempengaruhi rakyat dan penentuan agenda. Syed Arabi Idid & Safar Hasim (1993) juga menyatakan tiga strategi terhadap media yang digunakan oleh ahli politik dan parti iaitu menentukan agar berita positif tentang parti disiarkan dalam media, kedua supaya berita negative tentang parti lawan disiarkan dan ketiga ialah berita negative dalam media tentang parti sendiri yang disiarkan dimatikan serta merta. Secara tidak langsung, maklumat politik Negara yang diperolehi para pengundi mempengaruhi pilihan undi berdasarkan berita-berita yang disiarkan.

Faktor-faktor mempengaruhi sikap pengundi FELDA

Terdapat beberapa faktor-faktor yang mempengaruhi tingkah laku mengundi dan trend pengundian masyarakat FELDA di P 87 Kuala Krau. Faktor-faktor tersebut adalah faktor etnik, parti, propaganda, isu semasa, media dan rakan. Faktor-faktor ini mempunyai pengaruh yang tersendiri dalam membentuk pemilihan pengundi. Dengan meneliti setiap faktor, hasil kajian akan mengetahui faktor yang dominan dalam mempengaruhi pengundi.

a) faktor etnik

Faktor etnik dikatakan menjadi antara entiti yang penting dalam mempengaruhi undian dan juga tingkah laku pengundian seseorang. Pada kebiasaannya, pengundi akan lebih cenderung untuk memilih calon yang mempunyai identiti etnik yang sama dengannya serta parti yang bertanding juga dapat mewakili dan memperjuangkan hak serta kepentingan etnik yang sama dengan pengundi. Kebanyakan pengundi di kawasan Parlimen Kuala Krau ialah daripada kaum Melayu dan calon yang diletakkan bertanding juga ialah kaum Melayu maka tidak salah jika dikatakan faktor etnik menjadi pilihan pengundi seperti dalam Jadual 2. Hal ini menggambarkan bahawa rakyat Malaysia khususnya hari ini tidak terlalu menilai dari segi etnik kerana yakin akan kesepaduan hidup dalam masyarakat yang berbilang kaum ini.

Jadual 2. Pengaruh persamaan etnik penting dalam mempengaruhi undian

Skala	Bilangan (orang)	Peratusan (%)
Amat sangat tidak setuju	59	14.8
Sangat tidak setuju	43	10.8
Tidak setuju	54	13.5
Neutral	130	32.5
Setuju	50	12.5
Sangat setuju	23	5.8
Amat sangat setuju	41	10.3
Jumlah	400	100.0

Sumber: Kajian lapangan, 2013

Kajian oleh Sivamurugan Pandian (2008) pengundi akan lebih cenderung untuk memilih calon yang mempunyai identiti etnik yang sama dengannya serta parti yang bertanding juga dapat mewakili dan memperjuangkan hak serta kepentingan etnik yang sama dengan pengundi. Walaubagaimanapun, hasil dapatan penyelidik menunjukkan seramai 130 orang (32.5%) mengambil sikap berkecuali apabila pernyataan 'Pengaruh persamaan etnik penting dalam mempengaruhi anda untuk mengundi seseorang calon atau sesebuah parti dalam pilihanraya'.

b) faktor calon

Dapatan kajian (Jadual 3) menunjukkan 51 responden (12.8%) amat sangat setuju dengan pernyataan personaliti calon lebih penting berbanding kredibiliti parti. Sebanyak 32 orang pula sangat bersetuju dengan pernyataan ini. Hal ini didorong oleh calon yang sering turun padang untuk mengambil tahu dan mendengar luahan rakyat selain akses untuk berjumpa dengan wakil rakyat mudah.

Kekuatan Calon BN Datuk Ismail Mohamed Said lebih dikenali oleh pengundi kerana sudah bertanding bermula tahun 2004 lagi selain beliau sering turun padang untuk beramah mesra bersama rakyat jelatanya. Berbeza dengan calon PAS yang sering bertukar sewaktu pilihanraya dan menyebabkan ada diantara pengundi tidak mengenali calon pembangkang. Responden dalam kelompok neutral cenderung untuk tidak memilih mana-mana dan beranggapan personality calon perlu seiring dengan kredibiliti parti.

Jadual 3. Mementingkan personaliti calon berbanding kredibiliti parti

Skala	Bilangan (orang)	Peratusan (%)
Sangat amat tidak setuju	49	12.3
Sangat tidak setuju	43	10.8
Tidak setuju	50	12.5
neutral	115	28.8
setuju	60	15.0
Sangat setuju	32	8.0
Sangat amat setuju	51	12.8
Jumlah	400	100.0

Sumber: Kajian lapangan, 2013

c) faktor parti

Bagi masyarakat FELDA di P87 Kuala Krau, parti politik merupakan antara faktor penting dalam mencorakkan perlakuan mereka mengundi. Hasil kajian yang telah dijalankan menunjukkan pengundi menyertai parti politik untuk mendapatkan kepentingan dan ganjaran. Selain itu, pengundi juga mengundi parti tersebut kerana kepercayaan terhadap parti politik. Imej parti yang bertanding juga merupakan faktor yang penting dalam menganalisa tingkah laku pengundi. Data menunjukkan faktor parti mempengaruhi pengundi untuk mengundi parti berkenaan. Dapatan kajian ini mengukuhkan faktor parti sebagai faktor penting seperti kajian lepas tingkah laku pengundi di Malaysia khususnya di tanah jajahan FELDA.

Dapatan kajian ini mendapati faktor parti penting kepada pengundi FELDA di kawasan Kuala menunjukkan 36.4% atau 79 orang daripada 217 responden setuju parti adalah lebih penting dari calon. Parti yang memperjuangkan kepentingan masyarakat luar bandar dan menjaga kebajikan menjadi pilihan kepada pengundi untuk menjadi ahli misalnya parti BN banyak memberi projek pembangunan di kawasan Kuala Krau. Pengundi memahami keadaan mereka yang masih memerlukan pembangunan dan kemudahan asas di kampung. Walaupun BN berjaya menguatkan cengkamannya di kawasan Tarat, namun parti pembangkang mampu membuktikan kehadiran mereka tidak boleh dipandang ringan.

Pemahaman pengundi terhadap sistem pilihan raya disebabkan oleh mereka mempunyai pendidikan asas walaupun kebanyakan berpendidikan rendah akan tetapi mereka memperoleh pemahaman ini daripada media massa dan ahli keluarga serta rakan. Penyelidik berpendapat kenyataan ‘Saya meletakkan keutamaan kepada parti yang menjaga kebajikan seluruh rakyat terutamanya peringkat bawahan sebagai suatu keutamaan’ dan ‘Parti yang menawarkan manifesto yang menarik, meyakinkan dan realistik mempengaruhi saya dalam pengundian’ yang masing-masing mencatat kadar peratus paling tinggi iaitu Nilai. Nilai ini menunjukkan responden walaupun kebanyakan mereka adalah bekerja sebagai petani tetapi mereka percaya undian mereka mempengaruhi dasar kerajaan dan mementingkan aspek keselamatan.

d) faktor isu propaganda

Faktor propaganda menjelaskan isu-isu yang dibawa oleh calon semasa pilihan raya untuk memancing pengundi. Propaganda juga adalah salah satu strategi penting dalam arena politik dan peranan propaganda akan lebih jelas semasa pilihan raya. Penyelidik mengkaji faktor propaganda dalam kalangan pengundi FELDA dan ingin mengenalpasti isu-isu yang mempengaruhi tingkah laku pengundi. Jadual di bawah menunjukkan pengaruh faktor propaganda terhadap tingkah laku pengundi Parlimen Kuala Krau. Jadual 4 di bawah menunjukkan jawapan yang keputusan yang diterima daripada responden mengenai Isu semasa yang ditimbulkan dalam waktu pilihanraya itu berperanan besar dalam menentukan kemenangan sesebuah parti dalam pilihanraya dan juga pernyataan memberi keutamaan isu-isu tempatan diperdebatkan berbanding isu nasional dan antarabangsa.

Jadual 4. Keutamaan isu-isu tempatan diperdebatkan berbanding isu nasional dan antarabangsa

Item	Bilangan (orang)	Peratusan (%)
Sangat kuat kepada BN	53	13.3
Sederhana kuat kepada BN	54	13.5
Condong kepada BN	59	14.8
Neutral	93	23.3
Condong kepada PR	51	12.8
Sederhana kuat kepada PR	32	8.0
Sangat kuat kepada PR	58	14.5
Jumlah	400	100.0

Sumber: Kajian lapangan, 2013

Nota: BN= Barisan Nasional PR= Pakatan Rakyat

Majoriti responden mengambil sikap berkecuali dalam menjawab pernyataan ini kerana ada antara responden yang tidak begitu faham dengan isu yang dibangkitkan oleh kerajaan mahupun pembangkang. Contohnya seperti isu IMDB yang tidak difahami oleh rata-rata peneroka kerana isu tersebut tidak menjejaskan kehidupan harian mereka dan terlalu rumit untuk difahami.

e) faktor media / maklumat politik

Maklumat politik yang disampaikan oleh pihak kerajaan dan pembangkang memainkan peranan yang besar dalam membantu menyampaikan dasar dan manifesto sepanjang pilihanraya. Akhbar harian perdana mempunyai pengaruh yang tinggi kepada masyarakat FELDA iaitu sebanyak 75% (300 orang) telah memilih akhbar harian perdana namun 25% (100 orang) selebihnya tidak bersetuju akhbar harian perdana sebagai sumber maklumat pilihanraya. Televisyen juga merupakan salah satu medium yang memiliki penggunaan yang tinggi dalam kalangan peneroka FELDA iaitu sebanyak 80% (320 orang) dan 20% (80 orang) yang lain tidak bersetuju televisyen sebagai medium mendapatkan maklumat politik. Dalam kalangan peneroka yang tidak bersetuju kebanyakannya ialah peneroka dari parti pembangkang dan mereka beranggapan bahawa saluran televisyen yang digunakan untuk mendapatkan maklumat politik tidak telus. Seterusnya akhbar parti mempunyai peminat tersendiri iaitu sebanyak 67.3 % (269 orang) bersetuju dengan penggunaan akhbar parti sebagai medium penyampaian maklumat politik manakala 32.7 (131 orang) tidak bersetuju.

Jadual 5. Sumber maklumat politik yang dipercayai oleh responden

Bil.	Sumber maklumat	Setuju (%)	Tidak setuju (%)
1.	Akhbar Harian Perdana	75 % (300 orang)	25 % (100 orang)
2.	Akhbar Parti	67.3% (269 orang)	32.7% (131 orang)
3.	Radio	63% (252 orang)	37% (148 orang)
4.	Internet/ laman blog	63.3% (253 orang)	36.7% (147 orang)
5.	Televisyen	80% (320 orang)	20% (80 orang)
6.	Majalah tempatan	59% (236 orang)	41% (164 orang)
7.	Akhbar dan Majalah luar negara	47.8% (191 orang)	52.3% (209 orang)
8.	Pemimpin politik setempat	10.4% (42 orang)	89.5% (358 orang)

Sumber: Kajian lapangan, 2013

Media memainkan peranan penting dalam menyampaikan maklumat kepada orang umum dan golongan pemerintah. Penggunaan media massa di bandar dan luar bandar adalah berbeza dan media massa memberi kesan kepada pengundi berdasarkan maklumat yang diterima. Di negara kita, terdapat dua jenis media massa iaitu media cetak dan media elektronik. Hasil kajian mendapati faktor media menunjukkan memainkan peranan penting dalam mencorakkan tingkah laku pengundi masyarakat FELDA. Jadual menjelaskan pengaruh media massa ke atas responden. Media massa yang paling banyak

digunakan oleh responden untuk mendapatkan maklumat politik ialah televisyen dan surat khabar. Penggunaan media elektronik seperti internet semakin popular dalam kalangan pengundi muda P87 Kuala Krau sementara pengundi dewasa lebih cenderung memilih akhbar dan televisyen. Selain itu, penggunaan media elektronik juga berhubung kait dengan taraf pendidikan responden yang tinggal di luar bandar. Kebanyakan responden adalah peneroka dan mempunyai taraf pendidikan yang rendah menyebabkan televisyen menjadi sumber maklumat politik yang paling popular.

f) faktor penglibatan dalam politik

Penglibatan dalam politik dapat menentukan tingkah laku pengundi dan secara tidak langsung mempengaruhi proses pembuatan keputusan. Malah, Ahmad Atory Hussain (2009) juga mentakrifkan penglibatan politik dengan melihat pengetahuan mengenai politik, minat dalam politik dan menyertai parti politik. Penglibatan dalam politik masyarakat FELDA dapat dilihat melalui keahlian dalam parti, jawatan yang disandang, kekerapan keluar mengundi, tempoh keahlian parti, penglibatan dalam proses pilihanraya dan sebagainya.

Penglibatan dalam politik menjadi bahan kajian untuk lebih memahami tingkah laku pengundi FELDA di kawasan Parlimen Kuala Krau. Peningkatan bilangan pengundi dari semasa ke semasa menunjukkan tahap penglibatan masyarakat FELDA dalam politik Malaysia untuk sama-sama memilih kerajaan yang meyakinkan dan mampu merealisasikan dasar-dasar dan manifesto yang dicanang sepanjang pilihanraya. Bilangan pengundi yang turun mengundi semasa pilihanraya umum meningkat daripada 34,139 pengundi pada tahun 2008 kepada 43,003 orang pengundi pada tahun 2013 membuktikan kesedaran rakyat untuk sama-sama melibatkan diri dalam politik di Malaysia.

Keahlian parti politik pengundi FELDA di P87 Kuala Krau. Sebanyak 48.3% tidak menyertai mana-mana parti politik selebihnya 51.7% telah melibatkan diri dengan menganggotai parti politik yang diyakini oleh responden. Sebanyak 51.7% responden menyatakan mereka telah menjadi ahli kepada parti politik yang ada di Pahang. Daripada 400 jumlah responden, 31% atau 124 responden telah menyatakan mereka menyertai UMNO, 18.5% (74 orang) menjadi ahli kepada parti PAS dan 0.5% (2 orang) menyatakan mereka menyertai parti Keadilan selain 0.5% (2 orang) lagi merupakan ahli parti MIC dan ahli MCA sebanyak 1.3% (5 orang). Sementara, 48.3% atau 193 merupakan responden yang tidak menyertai mana-mana parti politik namun mereka telah mendaftar sebagai pemilih. Nilai 48.3% merupakan nilai yang sangat besar dan mempengaruhi keputusan pilihan raya. Seterusnya memberi kesan kepada parti sama ada menang atau kalah dalam pilihan raya. Pengundi ini dianggap pengundi terapung kerana tidak menjadi mana-mana ahli parti.

Majoriti responden menjadi ahli dalam kepartian. Antara jawatan yang disandang dalam parti ialah Pengerusi, Setiausaha, Bendahari, AJK Biasa, ahli biasa dan lain-lain. Jawatan ahli biasa mencatat nilai 31.8% atau 127 orang manakala AJK dan keatas pula 19.8% atau 79 orang. Sementara, 48.5% atau 194 responden adalah responden yang tergolong dalam lain-lain iaitu termasuklah tiada jawatan dalam parti atau tidak aktif. Keadaan ini menunjukkan walaupun masyarakat FELDA tinggal di luar bandar dan majoriti bekerja sebagai peneroka namun penglibatan dalam kepartian juga aktif. Penglibatan mereka dalam parti menunjukkan pengundi mempunyai minat untuk melibatkan diri dalam politik walaupun hanya dengan menjadi ahli biasa sahaja. Kesedaran berpolitik untuk memilih kepimpinan yang diyakini juga telah menyebabkan pengundi muda FELDA turut melibatkan diri dalam kepartian seterusnya membantu mencorakkan politik Malaysia.

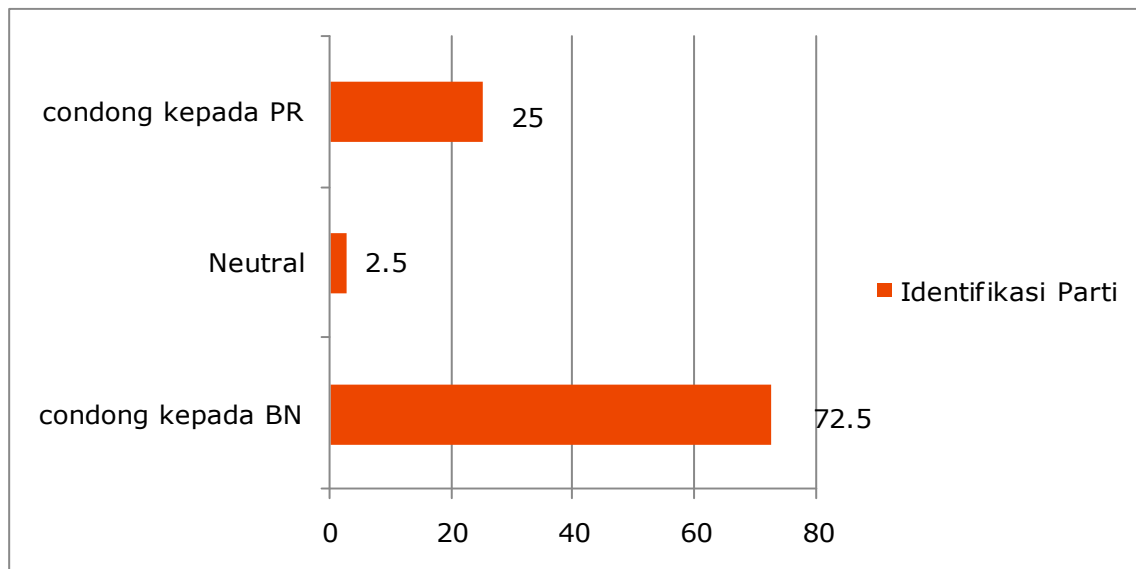
Pengaruh identifikasi parti

Rajah 1. di bawah menunjukkan tahap identifikasi responden terhadap parti-parti politik yang dipilih oleh penduduk FELDA. Dapatan menunjukkan majoriti penduduk FELDA iaitu 72.5 peratus (290 orang) lebih cenderung memilih Barisan Nasional berbanding Pakatan Rakyat. Berbanding dengan mereka yang memilih PR dalam soal selidik ini iaitu sebanyak 25 peratus (100 orang). Selebihnya lebih cenderung untuk mengambil sikap berkecuali dalam memilih mana-mana parti utama iaitu sebanyak 2.5

peratus (10 orang). Berdasarkan dapatan kajian, pengundi FELDA P87 Kuala Krau cukup tegar dan setia terhadap identifikasi masing-masing. UMNO/BN sentiasa giat berkempen dan sentiasa agresif menggunakan segenap instrument dan kekuatan jentera untuk bertahan dan keyakinan BN terhadap deposit tetap mereka tidak menghampakan kerana BN seringkali mendapat kemenangan di kawasan FELDA.

Majoriti penduduk FELDA memilih Barisan Nasional kerana yakin dengan politik pembangunan yang sering di war-warkan dalam dasar dan manifesto kerajaan. Kemudahan-kemudahan serta taraf kehidupan yang jauh lebih baik berbanding ketika pembukaan awal FELDA dengan bantuan kerajaan benar-benar membuka mata masyarakat FELDA untuk terus memilih Barisan Nasional mentadbir negara. Keselesaan yang dinikmati penduduk FELDA telah menjadi timbal balas kepada kerajaan Barisan Nasional sehingga kedudukan Barisan Nasional sukar digugat oleh pembangkang dengan bantuan undi yang besar oleh penduduk FELDA ketika pilihanraya. Mengambil kira kemenangan Barisan Nasional di peringkat DUN dan Parlimen dalam pilihanraya ke 12 dan ke 13, calon Barisan Nasional di bawah Parlimen Kuala Krau sama ada parlimen ataupun DUN, menjadi pilihan penduduk FELDA khususnya.

Berdasarkan kepada kajian yang dijalankan, identifikasi parti memberi kesan kepada tingkah laku pengundi FELDA atas dasar menghargai usaha kerajaan yang telah menyumbang dan membangunkan tanah FELDA dengan menyediakan kemudahan awam, kemudahan kesihatan, kemudahan pendidikan dan sebagainya. Tahap kesedaran politik masyarakat FELDA semakin meningkat dari hari ke sehari. Hal ini disebabkan oleh bantuan yang disalurkan kerajaan persekutuan terus kepada rakyat FELDA telah membantu Barisan Nasional untuk terus mendapat kepercayaan masyarakat FELDA terutamanya di Parlimen Kuala Krau. Rashila Ramli yang telah melakukan penyelidikan yang merumuskan bahawa FELDA menjadi kekuatan kepada Barisan Nasional. Peneroka FELDA memilih Barisan Nasional selepas mereka percaya Barisan Nasional telah banyak menjadi penyumbang kepada mereka. Pembangunan yang telah berjalan sepanjang pemerintahan Barisan Nasional di Parlimen Kuala Krau seperti kemudahan infrastruktur dan awam, pendidikan dan ekonomi memberi kesan dalam pilihanraya.

Sumber: kajian lapangan, 2013

Rajah 1. Identifikasi parti responden

Menurut Rashila Ramli (2002), penduduk FELDA khususnya peneroka telah memutuskan untuk menyokong kerajaan sebagai simbol penghargaan terhadap kerajaan yang telah banyak menabur bakti kepada mereka. Sama seperti penyelidikan yang telah dilakukan oleh Rashila Ramli di FELDA Jengka 8,

pengundi FELDA di Parlimen Kuala Krau percaya cara terbaik untuk menunjukkan penghargaan kepada kerajaan yang telah memberi sumbangan dalam bentuk pembangunan dan kemudahan infrastruktur dan kemudahan-kemudahan lain yang memberi kesejahteraan hidup kepada penduduk FELDA.

Semasa pilihanraya kecil di Kerdau, barisan pembangkang yang ada ketikanya menyatakan pembangunan bukan lagi isu menggunakan strategi politik pembangunan dengan cuba mempengaruhi persepsi pengundi bahawa tidak ada pembangunan di Kerdau. Ia bertentangan dengan pendirian Menteri Besar Pahang, Datuk Seri Adnan Yaakob yang berpandangan tidak ada isu di PRK tersebut kecuali isu setempat seperti tanah, bekalan air dan kemudahan jalan. Walaupun ramai bertanggungjawab isu pembangunan tidak relevan dalam konteks kehadiran pengundi celik huruf yang tinggi kerana golongan ini mempunyai harapan dan ekspektasi yang berbeza, namun ada kawasan yang memerlukan perhatian ke atas isu ini. Maka, dalam merapatkan diri dengan kumpulan pengundi bandar yang memiliki mindset yang berbeza dengan pengundi luar bandar, kemahuan dan keperluan pengundi luar bandar wajar terus diberikan tumpuan agar pengundi luar bandar menjadi 'deposit tetap' parti. Merujuk kepada soalan berkaitan dengan Parti pilihan seterusnya, sebanyak 72.8% mengakui dan memilih Barisan Nasional sebagai parti pilihan pada pilihanraya seterusnya. Menyedari hakikat itu, ternyata pola sokongan pengundi di kubu kuat BN ini sukar digugat oleh pembangkang. Usaha Barisan Nasional untuk mengekang kemaraan PAS di kubu kuat mereka menjadi sukar kerana peneroka FELDA khususnya telah mengidentifikasikan diri mereka dan menyatakan taat setia kepada Barisan Nasional.

Jasa kerajaan yang telah membangunkan FELDA sejak dari mula penubuhan sehingga kini menjadi penyumbang besar dalam undian pengundi FELDA. Ini boleh dibuktikan apabila Barisan Nasional masih relevan dan masih mendapat tempat di hati pengundi yang mana sebanyak 291 orang atau 72.8% memilih untuk mengundi Barisan Nasional pada masa akan datang. Begitu juga di peringkat Parlimen, Barisan Nasional masih mendapat tempat dalam hati pengundi FELDA di Parlimen Kuala Krau. Ini membuktikan sikap taat setia masyarakat Melayu kepada parti yang banyak berbudi kepada mereka.

Kesimpulan

Sikap pengundi adalah sesuatu perkara yang berubah-ubah dari semasa ke semasa kerana dipengaruhi faktor-faktor yang pelbagai. Sikap pengundi Melayu yang mempunyai sikap taat setia yang tinggi membantu kerajaan dalam mentadbir negara selama 59 tahun ini sukar digugat kerana jasa Tun Abdul Razak yang mencetuskan idea penubuhan FELDA. Jasa beliau dan matlamat untuk membasmi kemiskinan boleh dilihat hari ini kerana tingkat kesejahteraan hidup masyarakat FELDA semakin baik. Bab ini juga akan merumuskan faktor-faktor yang telah mempengaruhi sikap pengundi FELDA.

Walaupun bagaimanapun pengundian adalah sesuatu yang bersifat subjektif dan sukar diramal. Politik pembangunan yang sering diwar-warkan oleh Barisan Nasional di samping faktor-faktor yang dibincangkan, ternyata pola kelakuan pengundi sentiasa berubah dari semasa ke semasa. Walaupun FELDA dikatakan menjadi simpanan tetap kepada Barisan Nasional, namun isu-isu semasa seperti isu GST, kemelut kewangan, skandal politik boleh mengubah nasib Barisan Nasional. Faktor isu adalah satu faktor yang sangat dinamik dan sentiasa berubah. Pengundi yang memilih faktor isu adalah pengundi yang sukar diramal akan undinya kerana kebanyakan isu sering berubah dan bertukar-tukar. Apabila sesuatu isu dibangkitkan, maka ia adalah petunjuk yang memungkinkan ke mana undi pengundi yang memilih faktor isu ini akan pergi sama ada kepada kerajaan ataupun pembangkang.

Banyak faktor yang dapat mempengaruhi tingkah laku pengundian namun kebanyakan faktor-faktor ini adalah tidak selalu sentiasa sama dan sentiasa berubah dari semasa ke semasa. Pengundi-pengundi adalah bersifat terbuka dalam memilih wakil rakyat mereka. Faktor calon masih dianggap sebagai faktor dominan dalam menentukan hala tuju undian pengundi. Ini terbukti apabila kajian yang sama dilakukan terhadap responden yang sama menunjukkan bahawa peningkatan berlaku pada faktor calon yang akan mempengaruhi undian mereka pada pilihan raya akan datang. Ini jelas menunjukkan faktor calon yang berwibawa serta lengkap dengan pakej yang dikehendaki pengundi akan menjadi pilihan mereka untuk diundi. Bagi faktor parti, keberkesanan sesebuah parti dalam membentangkan manifesto serta hala tuju

parti tersebut tetap menjadi perhatian pengundi untuk mengundi atas dasar faktor parti. Jika sesebuah parti dikatakan stabil dari segi pentadbiran serta perjuangannya maka kesetiaan pengundi yang memilih faktor parti sebagai faktor yang mempengaruhi undi mereka akan terus kekal pada pilihan raya akan datang.

Pengaruh faktor etnik juga memainkan peranan yang penting kerana dalam konteks negara Malaysia yang berbilang kaum ini, faktor etnik amat penting. Faktor etnik ini juga menjadi satu rujukan dalam pembentukan sistem politik Malaysia yang diwarisi oleh pelbagai kaum. Budaya politik perkauman yang dimainkan seharusnya dicantas supaya masyarakat dapat hidup dalam memperjuangkan hak untuk negara dan bukannya untuk kepentingan tertentu sahaja. Namun demikian, hak serta kepentingan tertentu seperti agama serta adat sesebuah kaum tidak harus dicabuli. Walau apapun andaian yang dilakukan, kuasa mutlak untuk mengundi terletak pada diri semua rakyat yang layak mengundi. Faktor ini mungkin boleh dijadikan rujukan untuk setiap calon atau parti yang bertanding untuk meningkatkan lagi pengaruh serta kredibiliti mereka dalam usaha untuk meraih undi pengundi terutamanya pengundi yang 'di atas pagar' dan sukar diramal. Perbezaan corak hidup serta pendapat individu mengenai politik serta pilihan raya telah mewujudkan keunikan dalam memahami proses tingkah laku pengundian terutamanya pengundi di bawah Parlimen Kuala Krau. Walaupun tinggal dalam kawasan yang sama, mengamalkan corak hidup yang sama namun pemahaman serta pemikiran politik tidak semestinya sama.

Rujukan

- Ahmad Atory Hussain (2009) *Politik Melayu di Persimpangan*. Suatu Analisis Pilihan Raya Umum 2008. Utusan Publication & Distributors Sdn Bhd.
- Campbell A, Converse PE, Miller WE, Stokes DE (1960) *The American Voter*. John Wiley and Sons, Inc., New York.
- Coleman J (1990) *Foundations of Social Theory*. Belknap. Press of Harvard University Press, Cambridge, MA.
- Fiorina M (1981) *Retrospective voting in American national elections*. Yale University Press, New Heaven.
- Krejcie RV, Morgan DW (1970) Determining sample size for research activities. *Educational and psychological measurement* 30, 607-610.
- Mohd Yusof Kasim, Azlan Ahmad (2002) *Politik Baru dalam Pilihan Raya Umum*. Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi, Selangor.
- Mohd. Faisal Syam Abdol Hazis (2002) *Tingkah Laku Pengundian Dalam Pilihan Raya Parlimen Sarawak*. Penerbit UNIMAS, Kota Samarahan.
- Mohd Fuad Mat Jali, Sabihah Osman (2002) Politik Wilayah dan Politik Nasional dalam Pilihan Raya Umum 1999. In: Mohd. Yusof Kasim, Azlan Ahmad (eds) *Politik Baru dalam Pilihan Raya Umum*. Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi, Selangor.
- O'Shaughnessy Nicholas J (2004) *Politics and Propaganda: Weapons of Mass Seduction*. University of Michigan Press.
- Rashila Ramli (2002) Perkembangan Teoritis Hubungan Antarabangsa dalam Era Global. In: Ghazali Mayudin (ed) *Politik Malaysia Perspektif Teori dan Praktik*. Percetakan Watan Sdn Bhd, Kuala Lumpur.
- Rizal Yaakop, Jumaat Abd. Moen (2002) Politik Etnik dan Perkembangan Politik Baru. In: Mohd. Yusof Kasim & Azlan Ahmad (eds) *Politik Baru dalam Pilihan Raya Umum*. Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi, Selangor.
- Syed Arabi Idid, Safar Hasim (1993) *Pilihan Raya Umum: Satu Perspektif Komunikasi Politik*. Dewan Bahasa dan Pustaka, Kementerian Pendidikan, Malaysia, Kuala Lumpur.
- Sivamurugan Pandian (2008) The Middle Class and Signification of 2008 Malaysia General Elections 2008. *Journal Proceeding in the Committee on Political Sociology* [a leading international

research group sponsored by the International Sociological Association and the International Political Science Association]. Available from: <http://www2.spbo.unibo.it/cps/homepage.html>.
Terence Ball (1998) *Transforming Political Discourse. Political Theory and Critical Conceptual History*. Blackwell, Oxford u.a. ISBN 9780631158219.